

Братя Грим
Принцеса Магда

Живял някога един цар. Имал той едничък син, който поискал за жена дъщерята на друг славен цар: тя се наричала Магда и била чудно хубава. Ала баща ѝ не я дал, защото искал да я омъжи за друг. Двамата млади много се обичали и не искали да се разделят, затова Магда рекла на баща си:

– Не мога и не искам да взема друг за съпруг.

Разгневил се баща ѝ и заповядал да изградят тъмна кула, където да не пада слънчев или лунен зрак. И когато кулата била готова, царят казал на дъщеря си:

– Ще стоиш в нея цели седем години. Тогава чак ще дойда да видя дали вироглавството ти е сломено.

Занесли в кулата храна и вода за седем години, завели принцесата и личната ѝ прислужница и ги зазидали.

Седели двете в тъмнината и не знаели кога било ден и кога се спускала нощ. Царският син обикалял често около кулата, викал принцесата по име, но през дебелите зидове не прониквал никакъв звук. Какво друго им оставало, освен да плачат и да нареждат горчиво!

Но времето минавало и по съвсем намалялата храна и вода те разбурявали, че седемте години скоро ще изтекат. Мислели, че часът на тяхното избавление е дошъл, но не се чували удари от чук, пък и нито един камък не се откъртал от зида – изглежда царят ги бил забравил. И тъй като имали храна още за малко време и виждали, че ги очаква гладна смърт, Магда рекла:

– Трябва да опитаме последното средство и да видим не можем ли да пробием зида.

Взела ножа за хляб и започнала да дълбае хоросана между камъните. Усетела ли умора, сменяла я прислужницата. Трудили се дълго време и успели да извадят един камък, после още един и още един и след три дни в тяхната тъмница проникнал първият дневен зрак; а накрая отворът станал толкова голям, че могли да надникнат навън.

Небето било синьо и ги лъхнал свеж ветрец, но колко печална била гледката наоколо! Дворецът бил разрушен, градът и селата, докъдето поглед стигал, били превърнати в пепелища, полята се разстиляли опустошени и не се виждала жива душа.

Когато отворът в зида станал толкова широк, че могли да се промъкнат през него, първа скочила прислужницата, а след нея Магда. Но къде да отидат? Вражи войски били разорили цялото царство, прогонили царя и избии всички жители.

Тръгнали да търсят друга страна, но не намерили никъде подслон,

нито човек, който да им даде парче хляб; положението им било толкова ужасно, че трябвало да залъгват глада си с коприва. А когато след дълго скитничество стигнали в друга страна и потърсили работа, навсякъде им отказвали, никой не се смилил над тях.

Накрая спрели в един голям град. Запътили се към царския дворец. И тук най-напред им казали да си вървят по пътя, но после готвачът ги съжалил и ги прибрал на работа в кухнята.

Но случило се така, че синът на царя, в чието царство попаднали, бил някогашният годеник на Магда. Неговият баща му бил избрал друга невеста, толкова грозна, колкото и зла. Денят на сватбата бил вече определен и невестата пристигнала, но поради страшната си грозота не се появявала пред никого, заключвала се в стаята си, а Магда ѝ носела храна от кухнята.

Като настанал денят на сватбата, невестата, засрамена от вида си, се уплашила, че ако се покаже на улицата, хората ще започнат да ѝ се подиграват. Ето защо рекла на Магда:

– Чака те голямо щастие. Аз си навехнах крака и не мога да вървя по улицата. Облечи венчалната ми рокля и заеми мястото ми. По-голяма чест не може да ти бъде сторена.

Магда не се съгласила и рекла:

– Не желая чест, която не ми подобава.

Напразно другата ѝ предлагала злато; накрая викнала гневно:

– Ако не ми се подчиниш, ще се простиш с живота си. Ако произнеса само една дума, главата ти ще се търкулне в нозете ми.

Тогавя Магда се видяла принудена да се покори, да облече разкошната венчална рокля на невестата и да сложи нейните скъпоценности.

Като влязла в тронната зала, всички се възхитили от голямата ѝ хубост и царят рекъл на сина си:

– Ето невестата, която съм ти избрал и с която ще застанеш пред олтара.

Принцът се учудил и си помислил: „Прилича на моята Магда и бих повярвал, че е тя самата, ако не знаех, че отдавна е затворена в кулата и сигурно е умряла“.

Хванал я за ръка и я повел към църквата.

Край пътя имало коприва и Магда рекла:

Копривке, копривке,
и тук ли те съзрях?
Неотдавна те берях

и сладко те ядах.

– Какво говориш? – Какво говориш? – попитал царският син.

– Нищо – отвърнала тя. – Спомних си за принцеса Магда.

Той се учудил, че тя я познава, но замълчал. А като минавали по моста за църковния двор, тя рекла:

– Ох, не рухвай, камен мост,
и не ме прави злочеста!
Разбери, че аз не съм
истинската му невеста.

– Какво говориш? – попитал царският син.

– Нищо – отвърнала тя. – Спомних си за принцеса Магда.

– Познаваш ли принцеса Магда?

– Не – отвърнала тя, – откъде ще я познавам? Само съм чувала за нея.

Като стигнали пред църковната врата, тя пак рекла:

– Ох, не рухвай ти, врата
и не ме прави злочеста!
Разбери, че аз не съм
истинската му невеста.

– Какво говориш? – попитал царския син.

– Ах – отвърнала тя, спомних си за принцеса Магда.

Той извадил скъп накит, окачил го на шията ѝ и закопчал двете халкички. След това влезли в църквата, застанали пред олтара, свещеникът сложил ръцете им една в друга и ги венчал.

Повел царският син Магда към двореца, но по целия път тя не каза нито дума. А когато се върнали в царския дворец, изтичали в стаята на невестата, съблякла разкошната рокля, свалила скъпоценностите и облякла пак сивата си престилка. Но запазила на шията си накита, който ѝ подарил принцът.

Вечерта завели невестата в стаята на царския син, но тя спуснала сватбеното було над лицето си, за да не разбере той измамата. След като всички излезли, той я попитал:

– Какво говореше на копривата край пътя?

– На каква коприва? – отвърнала тя. – Аз не говоря с коприва.

– Щом не си говорила, ти не си истинската невеста – рекъл той.
Тя намерила изход и измънкала:

– Уморена съм, не мога
да си спомня туй сама,
ала всички мои мисли
знае малката мома.

Изгичала навън и се сопнала на Магда:

– Какво си казала на копривата?
– Казах само:

– Копривке, копривке,
и тук ли те съзрях?
Неотдавна те берях
и сладко те ядах.

Върнала се невестата тичешком в стаята и викнала:

– Спомних си какво казах на копривата.

И повторила думите, които току-що чула.

– А какво говореше на моста, като минавахме по него? – попитал царският син.

– На моста ли? – отвърнала тя. – Аз не говоря с мостове.

– Тогавя не си истинската невеста.

Тя пак измънкала:

– Уморена съм, не мога
да си спомня туй сама,
ала всички мои мисли
знае малката мома.

Изгичала навън и се сопнала на Магда:

– Какво си казала на моста?

– Казах само:

– Ох, не рухвай, камен мост,
и не ме прави злочеста!
Разбери, че аз не съм
истинската му невеста.

– Ще платиш с живота си за това – заклонила ѝ се невестата, но се

върнала бързо в стаята и викнала:

– Спомних си какво казах на моста.

И повторила думите, които чула.

– Ами какво говореше на църковната врата?

– На църковната врата ли? – отвърнала тя. – Аз не говоря с църковни врати.

– Тогава не си истинската невеста.

Тя изтичала навън и креснала на Магда:

– Какво си казала на църковната врата?

– Казах само:

– Ох, не рухвай ти врата,
и не ме прави злочеста!
Разбери, че аз не съм
истинската му невеста.

– Това ще те погуби! – закарила ѝ се невестата, разгневил се страшно, но се върнала тичешком в стаята и викнала:

– Спомних си сега какво казах на църковната врата.

И повторила думите, които чула.

– Ами къде ти е накитът, който ти дадох пред църковната врата?

– Какъв накит? – отвърнала тя. – Не си ми давал никакъв накит.

– Аз сам ти го окачих на шията и сам го закопчах. Ако не помниш това, тогава не си истинската невеста.

Смъкнал той булото от лицето ѝ и като видял колко е грозна, стъпил се изплашен и рекъл:

– Как си попаднала тук? Коя си ти?

– Аз съм твоята годеница, но се страхувах, че хората ще ми се подиграват, като ме видят, затова заповядах на прислужницата от кухнята да облече моята рокля и да отиде вместо мене в църквата.

– Къде е това момиче? – попитал той. – Искам да го видя. Върви го доведи!

Тя излязла и казала на слугите, че прислужницата от кухнята е измамница и наредила да я заведат на двора и да ѝ отсекаат главата. Слугите сграбчили Магда и я повлекли, но тя викала тъй силно за помощ, че царският син чул гласа ѝ, изскочил от стаята и заповядал да я пуснат. Донесли запалени свещи и той видял на шията ѝ златния накит, който ѝ дал пред църковната врата.

– Ти си истинската невеста – рекъл той, – ти дойде с мене в

църквата. Ела сега в стаята ми!

Щом останали сами, той рекъл:

– Като отивахме към църквата, ти спомена принцеса Магда, която някога беше моя годеница. Ако смеех да помисля, че е възможно, бих повярвал, че тя стои пред мене, защото ти по всичко й приличаш.

Тя отвърнала:

– Аз съм принцеса Магда, която заради тебе стоя затворена седем години в тъмница, търпя глад и жажда и толкова дълго време вече живее в тегло и бедност. Ала днес слънцето отново грее над мене. Аз съм венчана с тебе в църквата и съм твоя законна съпруга.

Целунали се и живели честито чак до смъртта си. А фалшивата невеста за наказание била изпъдена.

Кулата, в която била затворена по-рано принцеса Магда, стояла още дълго време; и когато край нея минавали деца, всеки път пеели:

– Ой-ла-ила, ой-ла ула,
кой лежи във тая кула?
В мрак и влага от години,
крее там една принцеса.
Но не рухва тоя зид,
изграден от як гранит.
Ханс, не стой като втрещен,
а върви напред със мен!

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки

Превод – Димитър Стоев

Илюстрации – Антония Дончева

Редактор – Петя Дочева

Технически редактор – Иван Додов

Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2440>]